

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant

Kwartaalrapportage

januari t/m september 2024

Inhoudsopgave

01 Inleiding	3
02 Kerncijfers	5
03 Kwartaal- cijfers	9
04 Resultaat-verwachting	12

01

Inleiding

Aanbieding

Hierbij bieden wij u onze tussentijdse rapportage aan over de eerste negen maanden van het jaar 2024. De cijfers in onderstaande tabellen betreffen de eerste negen maanden van 2024. De vergelijkende begrotingscijfers 2024 en de gerealiseerde cijfers 2023 hebben betrekking op dezelfde periode.

Belangrijkste ontwikkelingen in het 3^e kwartaal 2024

- » Het **ammoniegehalte** in het afvalwater als gevolg van het verregaand vergisten van zuiveringsslib **neemt nog steeds verder toe**. Dit stelt SNB voor grotere operationele uitdagingen. Oplossingen zijn onderzocht. Na een succesvolle proef is besloten om de afvalwaterzuiveringsinstallatie om te bouwen naar MBR-techniek, zodat deze meer stikstof kan afbreken. In het tweede kwartaal is de vergunning ontvangen, waarna direct gestart is met de bouw. In het vierde kwartaal wordt de MBR in gebruik genomen, waardoor we minder ammoniakwater extern hoeven te laten vernietigen. Daarnaast wordt met diverse partijen onderzocht of het ammoniakwater kan worden hergebruikt. Momenteel lopen hiervoor een aantal proeven.
- » Eind april is er een defect **aan de hogedrukstoomturbine ontstaan**. Er is een tandwiel afgebroken als gevolg van een falend kogellager. Hierdoor kan er geen elektriciteit meer worden opgewekt waardoor elektriciteit moet worden ingekocht. Dit heeft geleid tot hogere energiekosten in het tweede en derde kwartaal. De turbine is eind september gerepareerd en is begin oktober weer in gebruik genomen. De reparatie en extra kosten worden, met aftrek van het eigen risico, geclaimd bij de verzekering.
- » Met betrekking tot de realisatie van de **fosfaatrecyclingfabriek** kan worden gemeld dat in het afgelopen kwartaal veel voorbereidende werkzaamheden zijn verricht ter voorbereiding op het begin 2025 te nemen investeringsbesluit. Met betrekking tot de pilot van de **stikstofrecyclingfabriek** kan worden gemeld dat in het afgelopen kwartaal de pilottesten zijn afgerond. In het vierde kwartaal zullen de resultaten besproken worden. Het onderzoek naar de haalbaarheid van de **upgrade van lijn 1 + 4 door** RG Projecten (ingenieursbureau) is positief afgerond. In oktober is SNB gestart met een concurrentiegericht dialoog met marktpartijen om een prijs te krijgen voor deze upgrade. SNB onderzoekt tegelijkertijd ook de mogelijkheden voor een VEKI- en/of SDE-subsidie voor dit project. Voor een gedetailleerde projectstatus van alle speerpuntprojecten verwijzen wij u naar de aparte rapportage hierover.
- » Het **resultaat tot en met het 3^e kwartaal** is € 1.100.000 lager dan begroot. De verwachting voor heel 2024 is dat het verwerkingstarief circa 6,5% tot 7,0% hoger uitkomt dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat er ongeveer 15.000 ton meer zuiveringsslib wordt aangeleverd over geheel 2024 door de aandeelhouders, en dit grotendeels extern verwerkt zal moeten worden. Daarnaast vallen de kosten voor de externe verwerking van het ammoniakwater hoger uit (zie hierboven). Tot slot lopen de afzetkosten voor vliegas op doordat een afnemer in de betonindustrie besloten heeft het gebruik van vliegas als vulstof in betonsteen te stoppen.

Over SNB

SNB is een vennootschap, die opereert vanuit Moerdijk, waarvan de aandelen worden gehouden door zeven waterschappen. De kernactiviteit van SNB is het duurzaam verwerken van zuiveringsslib voor de aandeelhouders. SNB beheert en exploiteert hiertoe een slibverwerkingsinstallatie (SVI) op het industrie- en haventerrein in Moerdijk.

Het is onze missie om mens en natuur te beschermen door zuiveringsslib optimaal te verwerken. Optimale verwerking betekent voor ons dat we continu zuiveringsslib verwerken, waarbij we inzetten op het *hergebruik* en de *verwijdering* van respectievelijk de positieve en de negatieve stoffen in het zuiveringsslib, tegen de *laagst mogelijke slibketenkosten*. *Continu verwerken* houdt in dat onze verwerking van zuiveringsslib solide verloopt, zodat wij onze aandeelhouders maximaal ontzorgen. *Hergebruik* betekent dat de aanwezige energie en reststoffen in het zuiveringsslib maximaal worden teruggewonnen. *Verwijderen* richt zich op het onttrekken uit het milieu of het vernietigen van aanwezige stoffen in het zuiveringsslib, zoals zware metalen, hormonen, ziekteverwekkers, medicijnresten, en microplastics. Dit doen we tegen de *laagst mogelijke slibketenkosten*, waarbij we ernaar streven de ketenkosten voor onze aandeelhouders zo laag mogelijk te houden.

Onze strategie voor de periode 2021-2026 heeft de titel meegekregen **SAMEN NATUURLIJK BETER**. De strategie is opgedeeld in drie samenhangende strategische sporen, die hieronder kort worden toegelicht.

- » **Excellente dienstverlener:** SNB zorgt voor een stabiele en solide bedrijfsvoering en organisatie, want alleen op deze wijze kan SNB de waterschappen excellente dienstverlening garanderen in de vorm van duurzaam transport en verwerking van zuiveringsslib. Hiervoor is het nodig om met elkaar samen te werken. De hoeveelheid en samenstelling van het zuiveringsslib bepalen in belangrijke mate de prestaties van de SVI
- » **Duurzame ketenbouwer:** SNB zet in op het (uit)bouwen van de huidige slibketen. De focus van de verduurzaming ligt daarbij vooral op het terugwinnen van grondstoffen, zoals fosfaat, ammonia en zwavel, maar ook op het verder terugwinnen van energie uit zuiveringsslib met als basis de huidige SVI.
- » **Innovatieve scout:** SNB streeft, in samenwerking met technologiepartners, slibverwerkers, kennisinstituten en de aandeelhouders, proactief voor de aandeelhouders naar een toekomstige circulaire slibketen die past/aansluit op de toekomstige circulaire afvalwaterketen. Daarbij heeft SNB de ambitie om de ontwikkelde circulaire slibketen ook tot uitvoer te brengen, ook als deze keten geheel of gedeeltelijk lokaal wordt uitgevoerd. Deze ontwikkeling omvat dus een transitie van de huidige slibketen naar een geheel nieuwe circulaire slibketen.

Deze strategische sporen zijn nader uitgewerkt in doelstellingen en prestatie-indicatoren. In het volgende hoofdstuk wordt de voortgang in het realiseren van deze doelstellingen besproken.

02 Kerncijfers

EXCELLENTE DIENSTVERLENER

Optimaliseren ketensamenwerking

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	
Beschikbaarheid zuiveringsslib	ton ontwaterd slib	310.100	321.000	314.900	■
Kwaliteit zuiveringsslib	os/water	≥0,204	0,206	0,205	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna gehaald ■ doelstelling niet behaald

In de eerste negen maanden van 2024 lag de totale aanvoer van zuiveringsslib 11.000 ton hoger dan werd verwacht. Hierdoor hebben we meer slib extern verwerkt dan begroot. De hogere aanvoer heeft ook tot gevolg dat de voorraad zuiveringsslib eind september 9.500 ton bedraagt. Deze voorraad is deels extern opgeslagen. Ten opzichte van eind tweede kwartaal een daling van circa 5.500 ton. Dit komt ook door de lage aanvoer in augustus en september, waardoor we tijdelijk een lijn buiten bedrijf hebben genomen. Voor de rest van 2024 verwacht SNB deze voorraad weer terug te kunnen brengen naar een niveau van circa 7.700 ton, door een combinatie van eigen en externe verwerking.

Slibaanvoer (tonnen ontwaterd slib)	Begroot 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023
Klanten-aandeelhouders	256.500	267.300	260.300
Vaste klanten	53.600	52.300	54.300
Overige klanten	-	1.400	300
Totaal	310.100	321.000	314.900

Continue en betrouwbare verwerking

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	
Verwerkt in SVI	ton ontwaterd slib	312.500	310.500	306.200	■
Slibdoorzet SVI	ton slib per uur	≥13,00	13,07	12,78	■
Beschikbaarheid SVI	%	≥93,9	93,0	91,4	■
Extern verwerkt	ton ontwaterd slib	7.000	11.700	5.300	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna gehaald ■ doelstelling niet behaald

SNB verwerkte in de eigen installatie circa 310.000 ton ontwaterd zuiveringsslib. Dit is iets lager dan begroot, vooral als gevolg van een lagere beschikbaarheid. Dit komt doordat er meer uren zijn besteed aan onderhoud dan begroot. In augustus en september is er ook één verbrandingslijn stilgezet vanwege een tekort aan zuiveringsslib. In het derde kwartaal is de doorzet ten opzichte van het 2e kwartaal licht verbeterd door een betere sturing. Door het afbreken van een tandwiel is er eind april een schade ontstaan aan een van onze hogedrukturbines. Hierdoor is er verlies aan energieopbrengsten. Eind september is de hogedrukturbine weer in bedrijf genomen.

Voor 2024 wordt nu het volgende verwacht:

Slibaanvoer (tonnen ontwaterd slib)	Begroot 2024	Verwacht 2024	Vershil
Beginvoorraad	8.000	10.800	+2.800
Slibaanvoer	416.600	431.500	+14.900
Verwerking door SNB	-410.000	-419.100	-9.100
Externe verwerking	-10.600	-15.400	-4.800
Eindvoorraad	4.000	7.800	+3.800

Zorgen voor een minimale milieubelasting

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	
Energie-input	GJ p/t slib	≤0,10	0,33	0,05	■
Klimaatverandering (CO ₂)	kg CO ₂ p/t slib	≤5,0	25,3	21,3	■
Verzuring (stikstof)	kg p/t slib	≤0,13	0,10	0,11	■
Kwaliteit afvalwater	v.e.	≤763	2.222	934	■
Nuttige toepassing reststoffen	% totaal	≥93,5	94,3	93,4	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna gehaald ■ doelstelling niet behaald

SNB zet in op een energie- en CO₂-neutrale slibverwerking. De CO₂-uitstoot per ton verwerkt zuiveringsslib lag hoger dan de begroting. Oorzaak hiervan is een hogere lachgasemissie, doordat er 6% zuurstof wordt gebruikt bij de verbranding, om aangroei in de verbrandingsovens te voorkomen. Er worden met TNO testen uitgevoerd om de aangroei te voorkomen. Daarnaast is er een steeds beperktere afname van CO₂ door een buurbedrijf, vanwege afnemende afzet van hun producten. Momenteel onderzoekt SNB nieuwe mogelijkheden om CO₂ te reduceren, zoals de elektrificatie van het slibtransport en de upgrade van lijn 1 + 4. Voor de elektrificatie van het slibtransport zijn we in gesprek met een van de huidige transporteurs om een proef te starten met een 100% elektrische vrachtwagen.

De huidige afvalwaterbehandeling van SNB is niet berekend op het hogere ammoniagehalte in het afvalwater als gevolg van het verregaand vergisten van zuiveringsslib. Dit leidt tot extra kosten voor opslag, externe verwerking van ammonia en hogere chemicaliënkosten. Oplossingen zijn onderzocht. Na een succesvolle proef is besloten om de afvalwaterzuiveringsinstallatie om te bouwen, zodat deze meer stikstof kan afbreken. De verwachting is dat in het vierde kwartaal de omgebouwde zuivering in bedrijf kan gaan.

De lozingskwaliteit van ons afvalwater is aanzienlijk verslechterd door de diverse storingen in de afvalwaterbehandeling. De kosten voor het afvoeren van het afvalwater stijgen daardoor. Inmiddels is de situatie onder controle.

Behoud en uitbouw robuuste organisatie

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	
Personeelsformatie	FTE	≤52,8	52,5	51,5	■
Ziekteverzuim	% werkdagen	≤4,0	4,1	7,3	■
Ongevallenindex	LTI	0	1	1	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna behaald ■ doelstelling niet behaald

Het ziekteverzuim is stabiel en ligt nu rond de 4% zoals ook begroot was. We hebben nog twee medewerkers die langdurig ziek zijn (niet-arbeidsgerelateerd), waarvan één medewerker begin oktober gedeeltelijk in de WIA komt. In de eerste negen maanden van 2024 heeft zich één (verzuim-)ongeval voorgedaan. De betreffende medewerker is na een aantal dagen weer aan het werk gegaan.

Financieel gezonde organisatie

Prestatie-indicatoren	Meeteenheid	Doel 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk 2023	
Kostenindex	% van 1998	≤86,2	92,5	91,9	■
Solvabiliteit	EV/TV in %	≥25,0	33,4	31,9	■

■ doelstelling behaald ■ doelstelling bijna behaald ■ doelstelling niet behaald

De kostenindex ligt hoger dan het gestelde doel door een verhoogde slibaanvoer vanuit de aandeelhouders, hogere kosten voor de verwerking van ammoniakwater en vliegass. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Op basis van de cijfers tot en met september 2024, wordt voor geheel 2024 een aandeelhouderstarief verwacht van € 90,08 per ton tegenover € 84,56 begroot. Een stijging van circa 6,5%. Over geheel 2023 bedroeg het aandeelhouderstarief € 86,76 per ton. In hoofdstuk 4 wordt deze verwachting nader toegelicht.

DUURZAME KETENBOUWER

SNB werkt aan vier speerpuntprojecten die er voor moeten zorgen voor een betrouwbare, duurzame en betaalbare slibbeindverwerking voor de aandeelhouders in de komende 20 jaar. Het gaat hierbij om:

- » **Fosfaatterugwinning:** Fosfaat staat op de EU-lijst van Critical Raw Materials en is in grote hoeveelheden aanwezig in zuiveringsslib en daarmee in de vliegashouders. Het doel van het project is om op grote schaal fosfaat terug te winnen uit de vliegashouders die overblijft na de verbranding van zuiveringsslib. Momenteel wordt gewerkt aan een ontwerp voor een fosfaatrecyclingfabriek in Moerdijk en de MER.
- » **Stikstofterugwinning:** Stikstof in de vorm van ammoniak is in grote hoeveelheden aanwezig in het afvalwater van SNB dat ontstaat tijdens het voordrogen van zuiveringsslib alvorens het zuiveringsslib wordt verbrand. Nu wordt deze stikstof nog vernietigd. Het doel van het project is om de stikstof niet meer te vernietigen, maar op een zodanige manier te verwerken dat deze gebruikt kan worden als een meststof. In het 3^e kwartaal zijn twee pilotproeven afgerond. In het vierde kwartaal zullen de resultaten besproken worden.
- » **Upgrade lijn 1 + 4:** Het doel van dit project is om ook lijn 1 en 4 een upgrade te geven waardoor a) de verwerkingscapaciteit toeneemt, b) de energierugwinning uit zuiveringsslib te vergroten en c) om luchtmissies (met circa 20%-30% te verlagen). Het onderzoek naar de haalbaarheid van de upgrade van lijn 1 + 4 door RG Projecten (ingenieursbureau) is positief afgerond. In oktober is SNB gestart met een concurrentiegericht dialoog met marktpartijen om een prijs te krijgen voor deze upgrade. SNB onderzoekt tegelijkertijd ook de mogelijkheden voor een VEKI- en/of SDE-subsidie voor dit project. Voor een gedetailleerde projectstatus van alle speerpuntprojecten verwijzen wij u naar de aparte rapportage hierover.
- » **Optimalisatie SO₂ afvang met terugwinning van NaOH en Zwavel:** Zuiveringsslib is een zwavelrijke afvalstof. De zwavel komt tijdens de verwerking vrij in de vorm van zwaveldioxide (SO₂). SNB onderzoekt de mogelijkheid om op een andere, efficiëntere wijze SO₂ af te vangen en gelijktijdig gips te maken voor de bouw. In het 3^e kwartaal is een bezoek gebracht aan een afvalverbrandingsinstallatie met een SO₂-afvangproces dat SNB voor ogen heeft. Verder is gestart met een selectie van ingenieursbureaus die SNB kunnen ondersteunen bij deze optimalisatie.

Over de vier hierboven genoemde strategische speerpuntprojecten zal SNB ieder kwartaal een aparte uitgebreidere voortgangsnotitie over de stand van zaken aan de aandeelhouders versturen. De derde rapportage wordt separaat met deze kwartaalrapportage verstuurd.

INNOVATIEVE SCOUT

Hiervoor is op dit moment geen voortgang te melden.

03

Kwartaal- cijfers

Hieronder is de balans per 30 september 2024 weergegeven alsmede de verlies- en winstrekening over de eerste negen maanden van het jaar 2024.

Balans per 30 september 2024

(x € 1.000)	30-09-2024	31-12-2023
Materiële vaste activa	35.603	34.866
Financiële vaste activa	1.420	120
Subtotaal vaste activa	37.023	34.986
Vorraden	129	129
Vorderingen	4.924	7.889
Liquide middelen	1.830	6.319
Totaal aan activa	43.906	49.323
Aandelenkapitaal	4.443	4.443
Agioreserve	11.760	11.760
Overige reserve	95	95
Onverdeeld resultaat 2023	-	-1.570
Onverdeeld resultaat 2024	-1.647	-
Subtotaal eigen vermogen	14.651	14.728
Voorzieningen	323	362
Langlopende schulden	26.347	22.348
Kortlopende schulden	2.585	11.885
Totaal aan passiva	43.906	49.323

Verlies en winstrekening t/m 3e kwartaal 2024

(x € 1.000)	Begroot t/m 3 ^e kwartaal 2024	Werkelijk t/m 3 ^e kwartaal 2024	Werkelijk t/m 3 ^e kwartaal 2023
Omzet	24.756	26.132	24.406
Mutatie voorraad slib	308	153	-35
Subsidies	-	10	-
Overige opbrengsten	402	414	153
Subtotaal bedrijfsopbrengsten	25.466	26.709	24.524
Grond- en hulpstoffen	3.450	2.924	4.270
Kosten uitbesteed werk en externe kosten	9.908	12.071	10.169
Lonen en salarissen	3.077	3.114	2.895
Pensioen- en sociale lasten	880	864	809
Afschrijvingen	1.982	1.935	1.903
Overige waardeverminderingen	-	-	-
Overige bedrijfskosten	6.291	7.114	6.787
Subtotaal bedrijfskosten	25.588	28.022	26.833
Bedrijfsresultaat	-122	-1.313	-2.309
Financiële baten en lasten	-256	-184	-121
Resultaat voor belasting	-378	-1.497	-2.430
Vennootschapsbelasting	-150	-150	-1
Resultaat na belastingen	-528	-1.647	-2.431

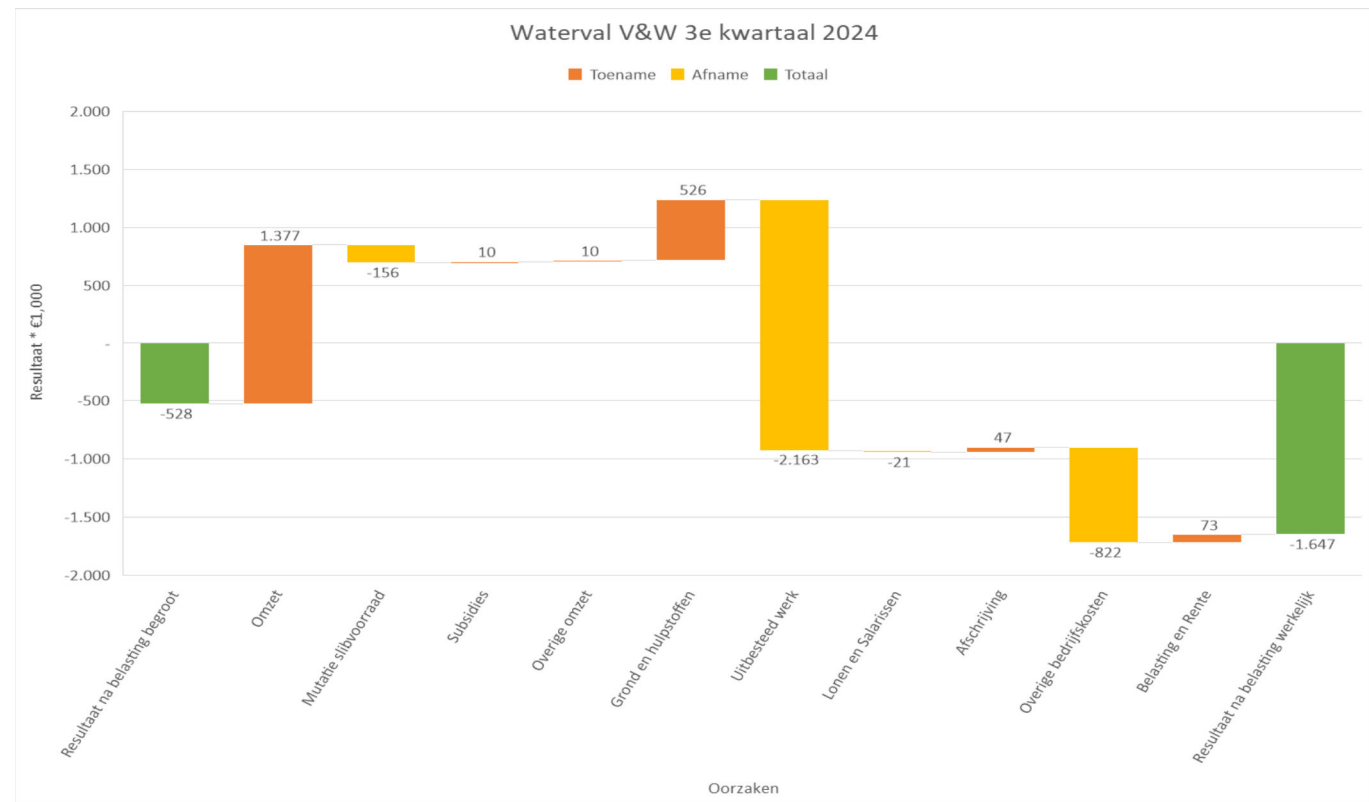
Grondslagen

Bovenstaande cijfers zijn opgesteld met inachtneming van de wettelijke voorschriften van Titel 9 Boek 2 BW. De grondslagen voor financiële verslaggeving die SNB in deze rapportage toepast, zijn gelijk aan de door SNB toegepaste grondslagen in het jaarverslag over 2023. Het jaarverslag 2023 is beschikbaar op www.snb.nl. De opstelling van tussentijdse cijfers vereist oordeelvorming over de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en de omvang van baten en lasten. De werkelijke uitkomsten kunnen van deze schattingen afwijken. Tussentijdse resultaten voorspellen niet noodzakelijkerwijs de jaarresultaten. Tenzij hierna anders vermeld, zijn bij het opstellen van deze tussentijdse cijfers schattingsbronnen gebruikt, gelijk aan die van het jaarverslag 2023. Op de tussentijdse cijfers is geen accountantscontrole toegepast.

Toelichting op het resultaat t/m 3^e kwartaal 2024

De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting worden hierna nader toegelicht:

- » De omzet ligt ruim € 1,4 miljoen hoger, mede door een hogere aanvoer van zuiveringsslib en een hogere eigen verwerkingscapaciteit.
- » De kosten van uitbesteed werk vallen hoger uit. Zoals eerder gemeld, heeft SNB te maken met een hoger ammoniagehalte in het afvalwater als gevolg van het verregaand vergisten van zuiveringsslib. Dit leidt tot extra kosten voor de externe opslag en de afzet van ammonia. Ook de kosten voor het afvoeren van de vliegias zijn hoger dan begroot door hogere kosten en afvoer van meer vliegias. Ook de kosten voor onderhoud door derden zijn hoger dan begroot.
- » De personeelskosten en de afschrijvingskosten liggen in lijn met de begroting.
- » De stijging in de overige bedrijfskosten wordt veroorzaakt door prijsstijging van reserveonderdelen, het hogere verbruik en de prijzen aan/van onderhoudschemicaliën en de niet-aftrekbare BTW, omdat over het geheel alle kosten zijn toegenomen.

04

Resultaat- verwachting

Gezien de huidige situatie is onderstaande verwachting over 2024 gebaseerd op de kennis van vandaag.

(x € 1.000)	Werkelijk t/m 3 ^e kwartaal 2024	Begroot 2024	Verwachting 2024
Totale bedrijfskosten	28.206	34.721	37.615
Externe omzet/opbrengsten/subsidies	-3.955	-5.365	-5.190
Mutatie slibvoorraad	-153	-411	-210
Subtotaal	24.098	28.945	32.215
Vennootschapsbelasting	150	200	150
Kosten aandeelhouders	24.248	29.145	32.365

Verwacht wordt dat de aandeelhouderskosten over geheel 2024 € 3.220.000 hoger uitvallen dan begroot. In hoofdlijnen gaat het om:

(x € 1.000)	
Toename kosten externe verwerking en externe opslag door hogere slibaanvoer	+980
Hoger volume en hogere prijs af te voeren vliegass door wegvallen afzet in betonindustrie	+640
Toename ammonia in afvalwater (extra opslag, externe verwerking en hoger chemicaliënverbruik)	+580
Hogere onderhoudskosten (hogere prijzen voor chemicaliën en reserveonderdelen)	+530
Hogere kosten voor uitbesteed onderhoud	+200
Hogere kosten afvalwater door storings in de biologische waterzuivering	+160
Hogere BTW kosten door hogere uitgaven	+140
Lagere kosten natronloog door lagere prijs	-190
Per saldo overige verschillen	+180
Totaal verschil	+3.220

+ = nadelig en - = voordelig

Dit resulteert in een aandeelhouderstarief van € 90,08 per ton tegenover € 84,56 begroot. Over geheel 2023 bedroeg het aandeelhouderstarief € 86,76 per ton. In de prognose is geen rekening gehouden met een mogelijk te ontvangen SDE-subsidie over 2024. Hierover is pas duidelijkheid in april 2025, als de SDE bedragen over 2024 worden vastgesteld.

Moerdijk, oktober 2024